

DOI 10.26886/2414-634X.3(47)2021.1

UDC: 657

THE PROFESSION OF "ACCOUNTANT" - FROM CRAFT TO MODERN SCIENCE

I. Danylyuk, PhD of Economical Sciences

<http://orcid.org/0000-0002-5090-0926>

e-mail: irynadanylyuk9@gmail.com

V. Shuhmann, student

<http://orcid.org/0000-0002-1427-3312>

e-mail: vadum.shuhmann@gmail.com

West Ukrainian National University Ukraine, Ternopil

In the context of exacerbation of socio - economic problems and a global pandemic, when there is a mass closure of enterprises, the profession of accountant is not losing its popularity. The article considers the evolution of the profession, identifies the features, areas of activity in the enterprise management system, functions, list of basic requirements for professionals, proposes measures to strengthen the image of the accounting profession.

Key words: profession, accountant, transformation, globalization, digitalization, functions, international standards, activity.

Кандидат економічних наук, доцент, І. Данилюк; студент, В. Шухманн. Професія «бухгалтер» - від ремесла до сучасної науки / Західноукраїнський національний університет, Україна, Тернопіль

В умовах загострення соціально – економічних проблем та всесвітньої пандемії, коли відбувається масове закриття підприємств, професія бухгалтера не втрачає своєї популярності. В статті розглянуто еволюція розвитку професії, визначено ознаки, сфери діяльності в системі управління підприємством, функції,

перелік основних вимог, що ставляться до фахівців, запропоновано заходи які сприяють зміцненню іміджу бухгалтерської професії.

Ключові слова: професія, бухгалтер, трансформація, глобалізація, діджиталізація, функції, міжнародні стандарти, діяльність.

Вступ та постановка проблеми. Розвиток економіки повинен забезпечувати розвиток суспільства в цілому, сприяти підвищенню рівня соціальної захищеності населення. У зв'язку з цим представники облікової професії визнають необхідність проведення змін на регуляторному рівні з метою наближення завдань бухгалтерського обліку до суспільних інтересів.

Сучасна бухгалтерська професія – продукт постіндустріальної економіки, який підтримується переважно приватним капіталом. При цьому вона зазнає впливу усіх явищ, притаманних економіці в цілому. Ця професія стає дедалі складнішою для опанування. Тому набувають актуальності питання, пов'язані з підготовкою кадрів, зорієнтованих на майбутній розвиток бухгалтерського обліку.

Еволюція поглядів за сформульованою тематикою характеризується як широкими часовими рамками, так і ступенем розкриття суміжних проблем. Систематичне вивчення наукової літератури з даної проблеми показало, що безпосередньо в такій постановці вона не ставилась і не вирішувалась. Разом з тим, є значна кількість публікацій зі споріднених аспектів, які за тематичною спрямованістю можна згрупувати наступним чином:

– значення бухгалтерської професії в умовах глобалізації та постіндустріальної економіки;

– функції бухгалтера та сфера його діяльності;

– діяльність громадських професійних організацій;

–регулювання бухгалтерської професійної діяльності та етика бухгалтера;

–підготовка бухгалтерських кадрів в системі вищої освіти.

Вирішення теоретичних та практичних проблем бухгалтерського обліку як професійної діяльності дозволить удосконалити інформаційний процес на підприємстві та підвищить престиж бухгалтерської професії у суспільстві.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженнями в означеному напрямку займалися провідні науковці, зокрема: Ф. Бутинець, Б. Валуєв, Л. Кіндрацька, О. Мазіна, Н. Малюга, Є. Мних, З. Пестовська, О. Петрук, Н. Правдюк, Я. Соколов, М. Пушкар, Л. Чижевська та ін. Роботи зазначених вчених розкривають не лише зміст та значення бухгалтерського обліку з позиції теорії і практики, а також процес трансформації функцій бухгалтерського обліку, інституту професійних бухгалтерів в постійних змінних умовах ринкового середовища. Однак, неординарні події, що відбуваються останнім часом в економіці України (всесвітня пандемія, падіння промислового виробництва, відтік інвестицій з країни, процеси діджиталізації тощо) вимагають подальшого дослідження з визначеної теми.

Метою статті є дослідження глобалізаційних процесів впливу на професію бухгалтера, осучаснення останньої за допомогою визначення ролі, функцій, вимог, що висувуються суспільством та закріплення іміджу в умовах загострення соціально – економічних проблем.

Результати дослідження. Фактично відійшли в минуле такі синоніми слова “бухгалтер”, як рахівник, обліковець. Все частіше бухгалтер позиціонується як діловий лідер, порадник управлінця, корпоративний фінансист, фінансовий директор. У спільноті

бухгалтерів на світовому рівні перевага надається терміну “професійний бухгалтер”.

Кодекс етики професійних бухгалтерів, прийнятий Міжнародною Федерацією Бухгалтерів, наводить наступні визначення [9, с. 18]: професійні бухгалтери – особи, які є суб'єктами професійної бухгалтерської практики (зокрема, самостійні професійні бухгалтери-практики, партнерство чи корпорація), які зайняті у промисловості, торгівлі, державному секторі чи освіті і є членами організації – Міжнародної Федерації Бухгалтерів.

Таким чином, професіоналізм передбачає володіння комплексом спеціальних теоретичних знань і практичних навиків, набутих у результаті спеціальної підготовки, досвіду роботи. На жаль, практична робота часто призводить до вузької спеціалізації бухгалтера, що, безумовно, знижує його професійний кругозір.

З наведених визначень можна виділити відмінні ознаки бухгалтерської професії:

- підвищений суспільний інтерес до наслідків діяльності професіонала;

- необхідність дотримання етичних цінностей (бухгалтер повинен дотримуватися норм професійної етики, щоб захищати інтереси суспільства);

- монопольні позиції, зокрема, при підтвердженні фінансових звітів. Згідно з 4-ю, 7-ю і 8-ю Директивами ЄС тільки сертифіковані аудитори вповноважені засвідчувати звіти підприємств. У Греції судовою експертизою можуть займатися тільки сертифіковані аудитори;

- наявність конкуренції всередині професії, що спричиняє конфлікти;

– висока професійна мобільність, внаслідок якої особи з бухгалтерською освітою обіймають інші економічні або фінансові посади;

– відносно низька міжнародна міграція внаслідок того, що предмет діяльності залежить від національного законодавства;

– умови реалізації бухгалтерської професії: бухгалтер може здійснювати свою діяльність як наймана особа у штаті підприємства або як незалежний професіонал;

– сфера незалежної діяльності охоплює надання широкого спектру платних послуг з проведення аудиторських перевірок, оподаткування і консультування;

– прагнення до мультидисциплінарності знань (не тільки економічних, але й, зокрема, соціологічних, екологічних);

– вимога до формального та безперервного навчання: те, що відрізняє професіональних бухгалтерів від інших носіїв професії, – це вимога постійно підтримувати професіоналізм, а не просто заявляти про одноразову кваліфікацію;

– забезпечення конфіденційності при роботі з клієнтами;

– автономність і саморегульованість професії;

– суттєва зміна змісту роботи при зміні робочого місця (галузь діяльності, організація бухгалтерської служби відрізняються на різних підприємствах);

– ідентичність завдань (під цим розуміють виконання з чітким ромежуванням початку й кінця, наприклад, скласти квартальний звіт);

– державний контроль. Якість виконання обов'язків контролюється як з боку замовників (власників, директорів), так і з боку державних органів (податкової служби, соціальних органів);

– відносно низька кількість відряджень.

Бухгалтер сучасного підприємства виконує функції планового,

економічного, маркетингового, юридичного відділів. Це потребує принципово нового підходу до підготовки бухгалтерських кадрів та перегляду функцій бухгалтера (рис. 1).

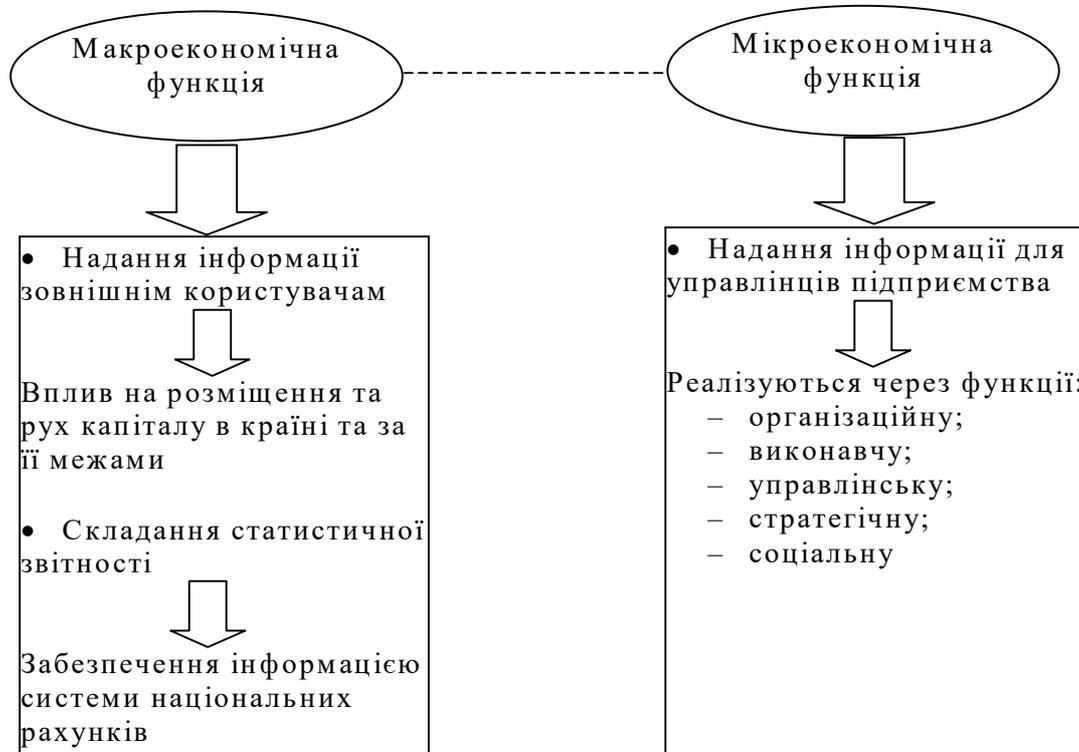

Рис. 1. Функції бухгалтера за роллю в економіці

У зв'язку з цим функції бухгалтера пропонуємо класифікувати на макроекономічні та мікроекономічні. Макроекономічна функція полягає у наданні зовнішнім користувачам (інвесторам, кредиторам, акціонерам, економічним агентам, суспільству в цілому) інформації про діяльність підприємства. Цим самим бухгалтер впливає на розміщення та рух капіталу в країні або за її межами.

Наступним проявом макроекономічної функції є складання статистичної звітності, що забезпечує інформацією систему національних рахунків, а через це – характеристику економічного життя країни в цілому.

Мікроекономічні функції бухгалтера проявляються через надання інформації для керівників підприємства з метою управління ним. При

цьому бухгалтер-професіонал спрямовує свої зусилля на здійснення спеціальних внутрішніх процедур.

Функції бухгалтера можуть відрізнятися від функцій бухгалтерського обліку, оскільки на них впливають такі чинники:

- 1) рівень кваліфікації;
- 2) професійний досвід;
- 3) організаційні та інші індивідуальні здібності бухгалтера;
- 4) вимоги нормативних документів і внутрішніх положень підприємства.

На практиці бухгалтер не завжди усвідомлює власні функції, а керівники не завжди знають ті завдання, які вони можуть ставити перед бухгалтером. З'ясування цих функцій дасть змогу удосконалити організацію бухгалтерського обліку на підприємстві.

Поглибити дослідження функцій бухгалтера дозволяє вивчення історичного аспекту питання.

У працях дослідників встановлені такі основні події та тенденції у розвитку бухгалтерської професії:

1) вперше на посаду бухгалтера за наказом Максиміліана призначено Христофора Штехера 13 лютого 1498 р.;

2) період Середньовіччя характеризується літературним оформленням бухгалтерського обліку. З'являються такі праці, як "Про торгівлю і досконалого покупця" В. Котрулі (1458 р., Італія), "Трактат про рахунки та записи" Луки Пачолі (1494 р., Італія), "Англійська система рахівництва" Т. Джонса (1794 р., Англія), "Керівництво для купця та бухгалтера" і "Наука негоціанта" М. Де ля Порта (1673 р., Франція) та інші. Ці твори базувалися на тому, що облікове мистецтво недостатньо розглядати як ремесло, а потрібно вбачати в ньому справжню науку. Облік у цей період вівся торговцями та супроводжувався веденням облікових книг;

3) період кінця XIX – початку XX-го століть характеризується юридичним оформленням професії в громадські організації.

Відштовхуючись від наявних історичних досліджень прослідкуємо трансформацію бухгалтерської професії не за хронологічними подіями, а за функціями, що виконувалися бухгалтерами. Такий підхід надасть змогу виявити тенденції і спрогнозувати подальший розвиток функцій бухгалтера.

1. Обліковими працівниками були представники різних професій, що, як правило, стало наслідком поширеної думки в суспільстві про те, що облік – це ремесло, яке не потребує особливих знань. Така позиція стримувала розвиток бухгалтерського обліку як науки.

2. Професія бухгалтера постійно розвивається. Зміни відбуваються як у функціях, які виконуються представниками бухгалтерської професії, так і в змісті робіт. Розвиток економічних відносин, технічних засобів, інформаційних технологій призвів до того, що найзначніші зміни відбулися саме у змісті професії бухгалтера.

3. Бухгалтери змінюються під впливом вимог суспільства. Функції бухгалтера змінюються як в межах підприємства, так і суспільства. Розподіл функцій власника й управлінця сприяв зміні функцій бухгалтера в частині надання звітності не лише суб'єктам управління, але й інвесторам, кредиторам та іншим зовнішнім користувачам.

4. Основними чинниками, що сприяли становленню бухгалтерської професії як суспільно значимої, виступають:

- відокремлення власника від безпосереднього управління бізнесом;
- зростання ролі інформації як стратегічного ресурсу на ринку;
- зміна та розвиток соціально-економічних відносин.

Традиційне трактування функцій бухгалтера, що полягало виключно у веденні рахунків, складанні реєстрів і звітності, на

сучасному етапі не є повним. Сьогодні, коли інформаційне забезпечення стало найважливішим чинником успішної господарської діяльності, функції бухгалтера зазнали суттєвих змін (табл. 1).

Таблиця 1

Функції бухгалтера за роллю в системі управління підприємством

<i>Організаційна</i>	<i>Виконавча</i>	<i>Управлінська</i>	<i>Стратегічна</i>	<i>Соціальна</i>
1) організація бухгалтерського обліку, включаючи підбір і розподіл праці між бухгалтерськими працівниками;	1) ведення бухгалтерського обліку;	1) управління якістю інформаційних послуг;	1) розробка нових форм обліку та внутрішньої звітності;	1) забезпечення соціальних виплат і доходів працівникам та акціонерам підприємства;
2) вибір комп'ютерних інформаційних систем;	2) реалізація управлінських рішень;	2) контроль;	2) планування потреби в ресурсах;	2) захист членів суспільства через сплату податків і надання достовірної інформації про діяльність підприємства
3) розробка облікової політики підприємства	3) підтримання корпоративної культури та сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі	3) керівництво колективом бухгалтерських працівників;	3) планування розвитку бухгалтерської служби	
		4) використання ефективних систем мотивації та оплати праці;		
		5) профілактика конфліктних ситуацій і вирішення конфліктів		

Таким чином має місце невідповідність існуючих функцій бухгалтера, які зорієнтовані на внутрішні функції обліку шляхом виконання процедур технічного узагальнення інформації, вимогам управлінця, яке очікує аналітично-стратегічних висновків про діяльність підприємства від бухгалтера, та вимогам суспільства, яке вбачає в бухгалтерських діях захист соціальних інтересів людини.

Зміст розглянутих функцій бухгалтера наочно свідчить, що реалізація кожної з них залежить від правової культури виконавців, їх кваліфікації та компетентності. У ході організації бухгалтерського обліку, зокрема, розподілі обов'язків між працівниками слід враховувати ці функції.

Розширення функцій бухгалтера необхідне для забезпечення функціонування цілісної системи управління. При цьому розширення функцій бухгалтера не є механічним об'єднанням знань і навиків, які вимагаються від представників інших професій. Розширення функцій бухгалтера передбачає діалектичне поєднання професійних знань, навиків, компетенцій, цінностей, суміжних спеціальностей. Відбувається своєрідний перерозподіл знань і навиків. Такий підхід забезпечить посилення взаємозв'язку бухгалтерського обліку з плануванням, контролем, аналізом. На необхідності такого посилення наголошує проф. Б.І. Валуєв [14].

Дослідження генезису функцій бухгалтера дає можливість виділити такі етапи їх становлення:

1) поява вільної професії, яка надавала можливість продавати свої послуги;

2) стандартизація та масовість професії, ініційована промисловим переворотом і серійним виробництвом, самоорганізація професії;

3) зростання професійної мобільності бухгалтерів, які можуть працювати в різних сферах господарювання.

У запропонованій класифікації функцій бухгалтера науково обґрунтовані та враховані конкретні характеристики суті функції [17]:

1) кожна з функцій складає відносно самостійну ділянку роботи бухгалтерського персоналу;

2) назви функцій у повній мірі відповідають меті та змісту бухгалтерського обліку;

3) здійснення кожної функції є процесом праці, що сформувався в результаті поділу та спеціалізації праці;

4) здійснення кожної функції ефективно у єдності та взаємодії з усіма іншими;

5) названі функції складають основу для функцій окремих посадових осіб, і зокрема, головного бухгалтера. У цьому полягає практичне значення даної розробки.

6) вперше функції бухгалтера розглядаються за значенням бухгалтерського обліку для економіки, а також за роллю суб'єкта бухгалтерського обліку;

7) при формуванні функцій бухгалтера показано системний характер цих функцій, що обумовлено системністю бухгалтерського обліку;

8) зміст функцій відповідає визначеному комплексу завдань, які вирішуються в процесі управління;

9) у назві кожної функції відображено характерні особливості, властиві суб'єкту і об'єкту бухгалтерського обліку. Кожна функція сформована під спільним впливом особливостей об'єкта і суб'єкта управління;

10) при визначенні функцій бухгалтера враховувався критерій економічності бухгалтерського обліку (перевищення вигід від управлінського рішення, прийнятого на підставі бухгалтерської інформації, над витратами, понесеними на збір такої інформації).

Функції бухгалтерських працівників змінилися від процедурних до управлінських, тому що прийняття обґрунтованих управлінських рішень неможливе без обліково-аналітичної інформації. Це вимагає від лідерів, які розуміють нюанси технічних стандартів звітності, дотримуватись високих стандартів якості професійної діяльності.

Перелік основних вимог, які висувають працедавці при прийнятті на роботу бухгалтера (табл. 2).

Таблиця 2

Вимоги працедавців до бухгалтерів

<i>Вимоги I черги</i>	<i>Вимоги II черги</i>	<i>Вимоги III черги</i>
Вища освіта за спеціальністю	Вміння виявляти альтернативи та шляхи вирішення ситуації	Комунікативні навички
Практичний досвід роботи бухгалтером	Надання допомоги власнику й керівнику підприємства у виборі оптимального управлінського рішення	Підбір і встановлення комп'ютерної бухгалтерської програми
Високий рівень знань бухгалтерського обліку, а також достатній з фінансового менеджменту	Донесення результатів своєї роботи в доступному для користувача вигляді	Вміння складати посадові інструкції для працівників бухгалтерської служби та надавати їм методичну допомогу
Вміння працювати з комп'ютерними бухгалтерськими програмами	Знання іноземних мов	Здійснення договірної роботи на підприємстві та заходів досудового вирішення спорів
Вміння розпоряджатися грошовими коштами підприємства	Вміння відстоювати позицію підприємства в податкових органах	Організація служби внутрішнього контролю
Вміння працювати з нормативними документами	Знання особливостей ведення обліку й складання звітності в країнах-партнерах, вміння порівнювати звітність свого підприємства зі звітністю інших	Вміння планувати витрати і доходи

Здатність до аналітичної роботи	Вміння трансформувати звітність з одного формату в інший	Наявність сертифікату професійної організації
Готовність до сприйняття нових знань	Вміння складати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності	Наявність водійських прав

Є випадки, коли професіоналізм бухгалтера вимірюється одним критерієм – відсутністю штрафних санкцій з боку контролюючих органів.

Дедалі частіше до бухгалтера висувається вимога наявності сертифікату CAP, CIPA, ACCA, проте це ще не набуло широкого розповсюдження в Україні. З боку суспільства ці вимоги висуваються до всіх членів професійного співтовариства та формують еталон професіонала, відображаючи те, що він повинен знати, про що мати уявлення і якими якостями володіти.

Також спостерігаються тенденції до тестування бухгалтерів не за професійними знаннями, а за внутрішніми якостями: застосування творчого підходу при вирішенні проблем; лідерські якості; вміння навчити інших; гнучкість мислення; ступінь прийняття корпоративної культури.

Зростання обсягів проектного бізнесу та необхідність ефективного управління ним зумовлює створення міжфункціональних робочих команд. А тому зрозумілою є вимога до бухгалтера – вміння працювати у команді.

Найактуальнішими є вимоги, щодо володіння комп'ютерною технікою іноземною мовою, комунікативними навиками, що пояснюється зростаючою роллю бухгалтерів під час ведення переговорів.

Виявлені вимоги дають змогу запропонувати таку систему заходів щодо посилення професіоналізму бухгалтера (рис. 2).

Рис. 2. Заходи щодо посилення професіоналізму бухгалтера

Проблема професійної придатності та критеріїв її застосування до бухгалтерської професії є не розробленою. Загальні вимоги до бухгалтера, передбачені у Кваліфікаційному довіднику, не можуть розглядатися як умови, достатні для визначення придатності бухгалтера до обліково-аналітичної роботи і тим більше слугувати основою для прийняття рішення про успішність його діяльності в майбутньому.

Для встановлення домінуючого способу мислення виділено такі групи бухгалтерів:

1. *Бухгалтер-виконавець.* Його діяльність складається з повторюваних дій, спрямованих на виконання вказівок бухгалтера-організатора. Надає перевагу завданням які вимагають не ініціативності, а якості у роботі.

2. *Бухгалтер-організатор.* У структурі його діяльності переважають організаторські якості, йому подобається організовувати людей, давати їм завдання, інструктувати, приймати від них документи, узагальнювати їх. Такого бухгалтера доцільно використовувати як керівника бухгалтерської служби.

3. *Бухгалтер-науковець.* У його діяльності переважають реконструктивні якості: він любить вивчати складні й такі, що вимагають великої уваги й напруги, ситуації. Працює зазвичай поодиночі, не бажає керувати людьми, не любить перевіряти незначні факти, ретельно і в системі вивчає кожну операцію.

4. *Бухгалтер-викладач.* У його діяльності переважають комунікативні якості. Він товариський і легко вступає в розмову з незнайомими людьми. Улюбленою дією є надання пояснень.

Висновки. Розглядаючи критерії іміджу сучасного бухгалтера та значення бухгалтерської професії в сучасному світі можна стверджувати, що бухгалтерська професійна діяльність як система визначається взаємозв'язками її структурних елементів: суб'єкта, дії, об'єкта. Виділення й обґрунтування трьох форм бухгалтерської професійної діяльності дозволяє розглядати діяльність трьох ключових осіб – бухгалтера-науковця, бухгалтера-викладача та бухгалтера-практика – в контексті досягнення ними мети бухгалтерського обліку. При цьому бухгалтер-науковець розвиває теорію та методологію бухгалтерського обліку, бухгалтер-практик (організатор) – практику, а бухгалтер-викладач передає професійні знання, формує професійні

навики та виховує професійні цінності у наступного покоління бухгалтерів-науковців, практиків, викладачів.

Різноманітність сфери діяльності бухгалтера та постійне її розширення призводить до необхідності оновлення змісту професії. Дослідження сфери діяльності бухгалтера в системі управління підприємством дало змогу зробити висновок про необхідність переходу на підготовку фахівця для декількох робочих місць, а не одного певного робочого місця.

Отже, необхідність відновлення довіри до контрольної функції бухгалтерського обліку вимагає зміщення акцентів у діяльності бухгалтера на інтереси суспільства. Обслуговуючи своїх клієнтів, бухгалтер обслуговує суспільні інтереси, тому для відновлення довіри до фінансової звітності центр уваги повинен бути зміщений у напрямі забезпечення більшої прозорості та відкритості бухгалтерської інформації. Соціальні процеси в розвитку бухгалтерської професії полягають у зміні статусу працівника бухгалтерської служби, які проявляються у створенні високотехнологічних робочих місць і переході облікових функцій до контрольної-аналітичних.

Література:

1. Андрущенко В. (2007). Духовна сутність освіти. Вища освіта України: теоретичний та науково-методичний часопис. № 1 (24). С. 5-10.
2. Бакаев А.С. (2015). Регулирование бухгалтерского учета: роль государства и профессионального сообщества. Бухгалтерский учет. № 1. С. 5-10.
3. Білюшова Л.Є. (2003). Про окремі аспекти законодавчого

забезпечення дотримання аудиторями принципів професійної етики. Аудитор України. № 13. С. 24.

4. Валуев Б. (2006). О недостаточной связи науки о бухгалтерском учете с проблемами развития целостной системы управления. Економіст. 12 грудня 2006. № 12. С. 58-63.

5. Василюшин С.І. Трансформація місії та назви професії бухгалтера під впливом запитів зміцнення економічної безпеки підприємств в умовах діджиталізації економіки. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/rozvitok-buhgalterskoi-profesii-v-umovah-globalizacii-svitovoi-ekonomiki.html>

6. Голов С.Ф. (2004). Концепція професійної освіти бухгалтера в Україні. Професійна кваліфікація бухгалтерів: від вищої освіти до професійного визнання: Всеукраїнська конференція. Київ. Пуща Водиця, 28 травня 2004. С. 24-32.

7. Голов С.Ф. (2006). Парадигма конкурентоспроможного обліку. Школа професійного бухгалтера. № 11 (71). С. 9-11.

8. Голов С.Ф. (2004). Предмет і метод бухгалтерського обліку: міфи та реалії. Облік і фінанси АПК: Міжнародний науково-виробничий журнал. № 1. С. 17-23

9. Гусева Т.А. (2006). Налоговое планирование в предпринимательской деятельности: правовое регулирование: Монография. М. Волтерс Клувер, 472 с.

10. Гуцайлюк З. (2004). Ще раз про вдосконалення викладання бухгалтерського обліку в контексті Болонського процесу. Бухгалтерський облік і аудит. № 10. С. 31-32.

11. Джон Дейвіс. (2016). Відмивання грошей – нове середовище // Школа

професійного бухгалтера. № 5. С. 15.

12. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

13. Ільюшина Є. (2014). Глобалізація і постмодерне суспільство // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. Жовтень-грудень 2014. № 4. С. 57-78.

14. Канцуров О.О. (2016). Застосування термінології міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у нормативно-правовій базі України. Фінанси України. № 8. С. 51-58.

15. Кірейцев Г.Г. (2007). Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: Монографія. Житомир. ЖДТУ. 236 с.

16. Кузьмінський Ю. (2013). Місце бухгалтера в управлінні економікою України. Бухгалтерський облік і аудит. № 5. С. 8-14.

17. Ловінська Л.Г., Стефанюк І.Б. (2016). Організація бухгалтерського обліку та фінансового контролю в сучасних умовах господарювання в Україні. К. НДФІ. 240 с.

18. Малюга Н.М. (2005). Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: Монографія. Житомир. ЖДТУ, 548 с.

19. Метелиця В.М. Розвиток бухгалтерської професії в умовах глобалізації світової економіки. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/rozvitok-buhgalterskoi-profesii-v-umovah-globalizacii-svitovoi-ekonomiki.html>

20. Мних Є. (2005). Гармонізація міжнародних і національних стандартів освіти у підготовці фахівців з обліку і аудиту в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. № 12. С. 42-45.

21. Панасюк В. М., Ковальчук Є. К., Мельничук І. В., Мужевич Н. В. (2020). Бухгалтерський облік: від знань до компетентностей [е-видання]: навчальний посібник для дистанційного навчання. – Тернопіль: [б. в.], 363 с.

22. Панасюк, В. М. (2020). Бухгалтерський облік [е-видання]: навч. посіб. В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Н. В. Мужевич. Тернопіль. ТНЕУ, 330 с.

References:

1. Andrushchenko V. (2007). Dukhovna sutnist osvity. Vyshcha osvita Ukrainy: teoretychnyi ta naukovo-metodychnyi chasopys. № 1 (24). S. 5-10.
2. Bakaev A.S. (2015). Rehulyrovanye bukhhalterskoho ucheta: rol hosudarstva y professyonalnoho soobshchestva. Bukhhalterskyi uchet. № 1. S. 5-10.
3. Biliushova L.Ie. (2003). Pro okremi aspekty zakonodavchoho zabezpechennia dotrymannia audytoramy pryntsyviv profesiinoi etyky. Audytor Ukrainy. № 13. S. 24.
4. Valuev B. (2006). O nedostatochnoi sviazy nauky o bukhhalterskom uchete s problemamy razvytyia tselostnoi systemy upravleniya. Ekonomist. 12 hrudnia 2006. № 12. S. 58-63.
5. Vasylyshyn S.I. Transformatsiia misii ta nazvy profesii bukhhaltera pid vplyvom zapytiv zmitsnennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv v umovakh didzhitalizatsii ekonomiky. Elektronnyi resurs. Rezhym dostupu: <http://magazine.faaf.org.ua/rozvitok-bukhhalterskoi-profesii-v-umovah-globalizacii-svitovoi-ekonomiki.html>
6. Holov S.F. (2004). Kontseptsiia profesiinoi osvity bukhhaltera v Ukrainy. Profesiina kvalifikatsiia bukhhalteriv: vid vyshchoi osvity do profesiinoho vyznannia: Vseukrainska konferentsiia. Kyiv. Pushcha Vodytsia, 28 travnia

2004. S. 24-32.

7. Holov S.F. (2006). Paradyhma konkurentospromozhnoho obliku. Shkola profesiinoho bukhhaltera. № 11 (71). S. 9-11.

8. Holov S.F. (2004). Predmet i metod bukhhalterskoho obliku: mify ta realii. Oblik i finansy APK: Mizhnarodnyi naukovo-vyrobnychy zhurnal. № 1. S. 17-23

9. Huseva T.A. (2006). Nalohovoe planirovanye v predprynymatelskoi deiatelnosti: pravovoe rehulyrovanye: Monohrafiya. M. Volters Kluver, 472 s.

10. Hutsailiuk Z. (2004). Shche raz pro vdoskonalennia vykladannia bukhhalterskoho obliku v konteksti Bolonskoho protsesu. Bukhhalterskyi oblik i audyt. № 10. S. 31-32.

11. Dzhon Deivis. (2016). Vidmyvannia hroshei – nove seredovyshe // Shkola profesiinoho bukhhaltera. № 5. S. 15.

12. Zakon Ukrainy “Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist” – Rezhym dostupu: <http://www.rada.gov.ua>.

13. Iliushyna Ye. (2014). Hlobalizatsiia i postmoderne suspilstvo // Sotsiologiia: teoriia, metody, marketynh. Zhovten-hruden 2014. № 4. S. 57-78.

14. Kantsurov O.O. (2016). Zastosuvannia terminolohii mizhnarodnykh standartiv bukhhalterskoho obliku u normatyvno-pravovii bazi Ukrainy. Finansy Ukrainy. № 8. S. 51-58.

15. Kireitsev H.H. (2007). Rozvytok bukhhalterskoho obliku: teoriia, profesiia, mizhpredmetni zviazky: Monohrafiia. Zhytomyr. ZhDTU. 236 s.

16. Kuzminskyi Yu. (2013). Mistse bukhhaltera v upravlinni ekonomikoii Ukrainy. Bukhhalterskyi oblik i audyt. № 5. S. 8-14.

17. Lovinska L.H., Stefaniuk I.B. (2016). Orhanizatsiia bukhhalterskoho

obliku ta finansovoho kontroliu v suchasnykh umovakh hospodariuvannia v Ukraini. K. NDFI. 240 c.

18. Maliuha N.M. (2005). Bukhhalterskyi oblik v Ukraini: teoriia y metodolohiia, perspektyvy rozvytku: Monohrafiia. Zhytomyr. ZhDTU, 548 s.

19. Metelytsia V.M. Rozvytok bukhalterskoi profesii v umovakh hlobalizatsii svitovoi ekonomiky. Elektronnyi resurs. Rezhym dostupu: <http://magazine.faaf.org.ua/rozvitok-buhgalterskoi-profesii-v-umovah-globalizacii-svitovoi-ekonomiki.html>

20. Mnykh Ye. (2005). Harmonizatsiia mizhnarodnykh i natsionalnykh standartiv osvity u pidhotovtsi fakhivtsiv z obliku i audytu v Ukraini // Bukhhalterskyi oblik i audyt. № 12. S. 42-45.

21. Panasiuk V. M., Kovalchuk Ye. K., Melnychuk I. V., Muzhevych N. V. (2020). Bukhhalterskyi oblik: vid znan do kompetentnosti [e-vydannia]: navchalnyi posibnyk dlia dystantsiinoho navchannia. – Ternopil: [b. v.], 363 s.

22. Panasiuk, V. M. (2020). Bukhhalterskyi oblik [e-vydannia]: navch. posib. V. M. Panasiuk, I. V. Melnychuk, N. V. Muzhevych. Ternopil. TNEU, 330 s.

Citation: I. Danylyuk, V. Shuhmann (2021). THE PROFESSION OF "ACCOUNTANT" - FROM CRAFT TO MODERN SCIENCE. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 3(47). doi: 10.26886/2414-634X.3(47)2021.1

Copyright: I. Danylyuk, V. Shuhmann ©. 2021. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.